Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2017. gada 1. februārī[1]

Ārpuslīgumiskā atbildība — Pamattiesību hartas 47. pants — Sprieduma saprātīgs termiņš — Attiecīgās lietas apstākļi — Lietas būtība — Strīda sarežģītība — Lietas dalībnieku rīcība un procesuālo jautājumu rašanās — Nepamatota bezdarbības posma neesamība

Lieta T-725/14

Aalberts Industries NV , Utrehta [*Utrecht*] (Nīderlande), ko pārstāv *R. Wesseling* un *M. Tuurenhout*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienību, ko pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, kuru sākotnēji pārstāvēja *A. Placco*, vēlāk – *J. Inghelram* un *E. Beysen*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *S. Noë*, *P. van Nuffel* un *V. Bottka*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, pamatojoties uz LESD 268. pantu, par zaudējumu atlīdzību saistībā ar kaitējumu, kas prasītājai esot radies tiesvedības lietā, kurā tika taisīts 2011. gada 24. marta spriedums *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114), pārmērīga ilguma dēļ.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs S. Papasavs [*S. Papasavvas*], tiesneši I. Labucka, E. Bieļūns [*E. Bieliūnas*] (referents), V. Kreišics [*V. Kreuschitz*] un Ī. S. Foresters [*I. S. Forrester*],

sekretāre A. Lamote [*A. Lamote*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2016. gada 19. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

1 — * Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 14. decembrī, prasītāja *Aalberts Industries NV* kopā ar *Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – "*Simplex*") un *Acquatis France SAS*, pašreiz – *Comap SA* (turpmāk tekstā – "*Acquatis*") cēla prasību pret Komisijas 2006. gada 20. septembra lēmumu C(2006) 4180 par procedūru saskaņā ar [LESD 101.] pantu un EEZ līguma 53. pantu par (Lieta COMP/F-1/38.121 – Savienotājelementi) (turpmāk tekstā – "lēmums C(2006) 4180"). Savā prasības pieteikumā šīs sabiedrības būtībā galvenokārt lūdza, lai Vispārējā tiesa šo lēmumu atceļ un, pakārtoti, samazina naudas soda apmēru, kas tām tika noteikts ar šo lēmumu.

2 Ar 2011. gada 24. marta spriedumu *Aalberts Industries u.c.*/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) Vispārējā tiesa atcēla lēmuma C(2006) 4180 1. pantu, jo Eiropas Komisija bija konstatējusi, ka tā 1. punktā minētās sabiedrības bija piedalījušās LESD 101. panta pārkāpumā laika posmā no 2003. gada 25. jūnija līdz 2004. gada 1. aprīlim. Vispārējā tiesa atcēla arī šī lēmuma 2. panta a) punktu. Šajā noteikumā Komisija bija noteikusi naudas sodu EUR 100,80 miljonu apmērā prasītājai *Aalberts Industries* solidāri ar tās meitasuzņēmumiem *Simplex* un *Acquatis*. Visbeidzot, Vispārējā tiesa atcēla lēmuma C(2006) 4180 2. panta b) punkta 2) apakšpunktu, kurā *Simplex* un *Acquatis* tika noteikti par solidāri atbildīgiem par summas EUR 2,04 miljoni samaksu.

3 Ar 2011. gada 6. jūnijā iesniegto pieteikumu Komisija iesniedza apelācijas sūdzību par 2011. gada 24. marta spriedumu *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114).

4 Ar 2013. gada 4. jūlija spriedumu Komisija/*Aalberts Industries* u.c. (C-287/11 P, EU:C:2013:445) Tiesa šo apelācijas sūdzību noraidīja.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

5 Ar prasības pieteikumu, kas iesniegts 2014. gada 14. oktobrī, prasītāja cēla šo prasību pret Eiropas Savienību, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa vai Komisija.

6 Ar atsevišķiem dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2014. gada 17. novembrī un 17. decembrī, Komisija un Eiropas Savienības Tiesa katra izvirzīja iebildi par nepieņemamību atbilstoši 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktam.

7 Ar 2015. gada 13. februāra rīkojumu *Aalberts Industries*/Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2015:107) Vispārējā tiesa, pirmkārt, noraidīja Eiropas Savienības Tiesas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, un, otrkārt, noraidīja prasību daļā, kas vērsta pret Savienību, kuru pārstāv Komisija.

8 Ar pieteikumu, kurš iesniegts Tiesas kancelejā 2015. gada 19. martā, Eiropas Savienības Tiesa iesniedza apelācijas sūdzību, kas reģistrēta ar atsauces numuru C-132/15 P, pret 2015. gada 13. februāra rīkojumu *Aalberts Industries*/Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2015:107).

9 Ar 2015. gada 14. aprīļa rīkojumu Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētājs pēc Eiropas Savienības Tiesas lūguma apturēja tiesvedību šajā lietā līdz Tiesas nolēmumam, ar kuru tika izbeigta tiesvedība lietā C-132/15 P Tiesa/*Aalberts Industries*.

10 Ar 2015. gada 18. decembra rīkojumu Tiesa/*Aalberts Industries* (C-132/15 P, nav publicēts, EU:C:2015:858) lieta tika izslēgta no Tiesas reģistra.

11 Pēc tiesvedības atsākšanas šajā lietā Komisija ar Vispārējās tiesas kancelejā iesniegtu dokumentu 2016. gada 15. janvārī lūdza atļauju iestāties lietā Eiropas Savienības Tiesas prasījumu atbalstam.

12 2016. gada 16. februārī Eiropas Savienības Tiesa iesniedza iebildumu rakstu.

13 2016. gada 17. februārī Vispārējā tiesa nodeva šo lietu izskatīšanai trešajai palātai paplašinātā sastāvā.

14 2016. gada 2. martā Vispārējā tiesa nolēma, ka otrreizēja procesuālo rakstu apmaiņa nav nepieciešama. Turklāt, veicot procesa organizatoriskos pasākumus saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 89. pantu, tā lūdza Eiropas Savienības Tiesai norādīt, vai tā ir lūgusi un saņēmusi atļauju no prasītājām lietā, kurā pieņemts 2011. gada 24. marta spriedums *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) (turpmāk tekstā – "lieta T-385/06"), un no Komisijas, lai varētu iesniegt konkrētus dokumentus, kas bija iebildumu raksta pielikumā un kas bija saistīti ar lietu T-385/06.

15 Ar 2016. gada 15. marta rīkojumu *Aalberts Industries*/Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2016:208) Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs apmierināja Komisijas iesniegto pieteikumu par iestāšanos lietā Eiropas Savienības Tiesas prasījumu atbalstam un precizēja, ka Komisijas tiesības ir paredzētas 1991. gada 2. maija Reglamenta 116. panta 6. punktā.

16 2016. gada 18. martā Eiropas Savienības Tiesa atbildēja uz šī sprieduma 14. punktā minēto jautājumu. Tā secināja, ka Vispārējai tiesai galvenokārt būtu jāuzskata, ka tā nav lūgusi un saņēmusi prasītājas un Komisijas atļauju, lai varētu iesniegt dokumentus saistībā ar lietu T-385/06, un, pakārtoti, ka prasītāja un Komisija ir devušas šādu atļauju netieši. Vēl pakārtotāk Eiropas Savienības Tiesa lūdza tās atbildi uzskatīt par lūgumu veikt procesa organizatoriskos pasākumus Vispārējai tiesai, lai tā lūgtu iesniegt šīs prasības ietvaros dokumentus, kuri veido lietas materiālus lietā T-385/06, un it īpaši dokumentus, kuri pievienoti iebildumu rakstam.

17 2016. gada 4. aprīlī Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs nolēma, pirmkārt, izņemt no lietas materiāliem tos dokumentus, kas ietverti šajā lietā iesniegtā iebildumu raksta pielikumā un kas ir saistīti ar lietu T-385/06. Šis lēmums tika pamatots ar to, ka, pirmkārt, Eiropas Savienības Tiesa nebija nedz lūgusi, nedz saņēmusi atļauju no lietas dalībniekiem lietā T-385/06, lai varētu iesniegt minētos dokumentus, un, otrkārt, tā nebija lūgusi atļauju piekļūt šīs lietas materiāliem saskaņā ar Reglamenta 38. panta 2. punktu. Otrkārt, Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs saskaņā ar Reglamenta 88. panta 3. punktu nolēma lūgt prasītājai paust nostāju par lūgumu veikt procesa organizatoriskos pasākumus, kuru Eiropas Savienības Tiesa vispakārtotākā veidā bija izteikusi savā 2016. gada 18. marta atbildē, kas minēta iepriekš šī sprieduma 16. punktā.

18 2016. gada 20. aprīlī prasītāja lūdza Vispārējai tiesai noraidīt Eiropas Savienības Tiesas iesniegto pieteikumu par procesa organizatoriskajiem pasākumiem šajā tiesvedībā.

19 2016. gada 11. maijā Vispārējā tiesa konstatēja, ka, ņemot vērā šīs lietas priekšmetu, lai lietu varētu nodot tiesai un to atrisināt, ir nepieciešams izmantot lietas T-385/06 materiālus. Tādējādi, veicot Reglamenta 89. pantā paredzētos procesa organizatorisko pasākumus, Vispārējā tiesa nolēma iekļaut šajā lietā lietas T-385/06 materiālus.

20 2016. gada 17. jūnijā Eiropas Savienības Tiesa lūdza izsniegt lietas T-385/06 materiālus.

21 2016. gada 29. jūnijā Vispārējā tiesa lūdza prasītājai iesniegt dokumentu.

22 2016. gada 19. jūlija tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas šajā sēdē uzdotajiem mutvārdu jautājumiem.

23 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— piespriest Savienībai, ko pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, atlīdzināt zaudējumus, kas tai radīti pārmērīgi ilgas tiesvedības dēļ Vispārējā tiesā, un, proti, tai atlīdzinot:

  — materiālos zaudējumus EUR 1 041 863 apmērā un nemateriālo kaitējumu EUR 5 040 000 apmērā vai Vispārējās tiesas *ex aequo et bono* noteiktā apmērā;

  — abām summām pieskaitot kompensācijas procentus par laika posmu no 2010. gada 13. janvāra līdz spriedumam par šo prasību atbilstoši Eiropas Centrālas bankas (ECB) minētajā laika posmā galvenajām refinansēšanas operācijām noteiktajai likmei, pieskaitot divus procentpunktus vai summu, kādu Vispārējā tiesa uzskata par pamatotu;

— piespriest Savienībai, ko pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Eiropas Savienības Tiesas, kuru atbalsta Komisija, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— galvenokārt, noraidīt prasību par zaudējumu atlīdzību kā nepamatotu;

— pakārtoti, prasību par apgalvoto zaudējumu atlīdzību noraidīt kā nepamatotu un piešķirt prasītājai atlīdzību par apgalvoto nemateriālo kaitējumu EUR 5000 apmērā;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

25 Saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu ārpuslīgumiskās atbildības jomā Savienība saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko, pildot savus pienākumus, radījušas tās iestādes vai to darbinieki.

26 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no LESD 340. panta otrās daļas izriet, ka Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās un tiesību uz nodarītā kaitējuma atlīdzību izmantošana ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti vairāki nosacījumi, kas attiecas uz iestādēm pārmestās rīcības prettiesiskumu, reālu zaudējumu pastāvēšanu un cēloņsakarības starp šo iestādes rīcību un apgalvoto kaitējumu esamību (spriedumi, 1982. gada 29. septembris, *Oleifici Mediterranei*/EEK, 26/81, EU:C:1982:318, 16. punkts, un 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106. punkts).

27 Prasītāja lūdz atlīdzināt materiālo un nemateriālo kaitējumu, kas esot radies tādēļ, ka ir pārkāptas prasības saistībā ar saprātīgu sprieduma taisīšanas termiņu (turpmāk tekstā – "sprieduma saprātīgs termiņš") lietā T-385/06.

28 Pirmkārt, tā apgalvo, ka tiesvedība lietā T-385/06 ilga 4 gadus un 3 mēnešus un ka tās izskatīšana tika apturēta uz vairāk nekā 2 gadiem un 2 mēnešiem. Tā uzskata, ka Vispārējai tiesai nav jāizvērtē, kādam bija jābūt sprieduma saprātīgam termiņam šajā lietā. Tā uzsver, ka tai esot tikai jānovērtē, vai tiesvedības termiņš bija saprātīgs, ņemot vērā to, ka tā ilgusi vairāk nekā 3 gadus. Šajā ziņā tā precizē, ka, ņemot vērā lietas apstākļus, sprieduma termiņš lietā T-385/06 nevarēja pārsniegt 3 gadus.

29 Otrkārt, prasītāja norāda, ka tiesvedībā par konkurences tiesību normu pārkāpumu pamatprasība par tiesisko noteiktību, kurai būtu jāpiemīt saimnieciskās darbības subjektiem, kā arī mērķis nodrošināt, ka iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence, pamato to, lai tās prasība tiktu izskatīta rūpīgi un pēc iespējas īsākā termiņā. Tāpat prasītāja norāda, ka ar lēmumu C(2006) 4180 tai piemērotais naudas sods par kopējo summu vairāk nekā EUR 100 miljoni radīja negatīvu publicitāti un ka tas negatīvi

ietekmēja tās akciju vērtību biržā un finanšu analizētāju novērtējumus. Tā piebilst, ka tās reputācija klientu acīs tika mainīta ar lēmumu C(2006) 4180, ar kuru tai esot kļūdaini piemērots naudas sods un kuru Vispārējā tiesa galu galā atcēla.

30 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka tiesvedības ilgumu lietā T-385/06 nevarēja pamatot ne ar vienu apstākli šajā lietā. Faktiski tiesvedības ilgums nebija attaisnojams ar lietas T-385/06 sarežģītību. Turklāt šis ilgums neesot izskaidrojams ar lietas dalībnieku rīcību, jo lietas T-385/06 tiesvedības rakstveida daļa esot ilgusi 10 mēnešus pēc prasības pieteikuma iesniegšanas.

31 Eiropas Savienības Tiesa apstrīd šos apgalvojumus.

32 Šajā sakarā jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā noteikts, ka "ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā".

33 Šādas tiesības, kuru pastāvēšana vēl pirms Pamattiesību hartas stāšanās spēkā bija atzīta kā vispārējs Savienības tiesību princips, tika atzītas par piemērojamām arī Komisijas lēmuma pārsūdzības tiesā gadījumā (skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* /Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 178. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Šajā lietā jākonstatē, ka lietā T-385/06 prasības pieteikums tika iesniegts pa faksu Vispārējās tiesas kancelejā 2006. gada 14. decembrī un ka šī prasības pieteikuma oriģināls kancelejā tika saņemts šī paša gada 21. decembrī. Turklāt lieta T-385/06 tika izbeigta 2011. gada 24. martā, kas ir sprieduma *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) pasludināšanas diena. Tādējādi tiesvedība šajā lietā ir ilgusi vairāk nekā 4 gadus un 3 mēnešus un no pirmā acu uzmetiena šķiet ļoti ilga.

35 Tomēr jānorāda, ka sprieduma pieņemšanas termiņa saprātīgais raksturs ir izvērtējams saistībā ar katras lietas attiecīgajiem apstākļiem, jo īpaši to, cik lieta ir nozīmīga katram lietas dalībniekam, lietas sarežģītību, kā arī prasītāja un kompetento iestāžu rīcību procedūras laikā (šajā ziņā skat. spriedumus, 1998. gada 17. decembris, *Baustahlgewebe/*Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 29. punkts, un 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 212. punkts).

36 Tāpat tika precizēts, ka "lietas dalībnieku" rīcība un procesuālo jautājumu rašanās ir starp tiem apstākļiem, kuri jāņem vērā, lai novērtētu sprieduma termiņa saprātīgo raksturu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland*/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 181. un 184. punkts).

37 Šajā sakarā atbilstošo kritēriju uzskaitījums nav izsmeļošs un šī ilguma saprātīgā rakstura izvērtēšanai nav vajadzīga sistemātiska lietas apstākļu pārbaude, ņemot vērā katru no kritērijiem, ja tiesvedības ilgums šķiet attaisnojams attiecībā uz vienu no tiem. Tādējādi ir iespējams atsaukties uz lietas sarežģītību vai laiku novilcinošu prasītāja rīcību, lai attaisnotu pirmajā brīdī šķietami pārmērīgu izskatīšanas ilgumu (skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland*/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 182. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 No tā izriet, ka termiņa saprātīgais raksturs nevar tikt noteikts, atsaucoties uz vienu precīzu, abstrakti noteiktu maksimālo robežu, bet tas jānosaka katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (spriedumi, 2002. gada 15. oktobris, *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P, EU:C:2002:582, 192. punkts, un 2013. gada 28. februāris, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, pārskatīšana, EU:C:2013:134, 29. punkts).

39 Šajā lietā tātad ir jāizvērtē, vai lietas T-385/06 apstākļi ļauj izskaidrot šīs lietas tiesvedības ilgumu. Tādēļ jāpārbauda, pirmkārt, cik lieta ir nozīmīga prasītājai, otrkārt, lietas T-385/06 sarežģītība, treškārt, lietas dalībnieku rīcība un procesuālo jautājumu rašanās, ceturtkārt, iespējamās neattaisnotās bezdarbības perioda lietas T-385/06 izskatīšanā pastāvēšana.

Par lietas T-385/06 nozīmīgumu prasītājai

40 Jāatgādina, ka gadījumā, kad tiesvedība ir saistīta ar konkurences noteikumu pārkāpuma esamību, tiesiskās drošības pamatprasība, kas jāsaņem saimnieciskās darbības subjektiem, kā arī mērķis nodrošināt, ka iekšējā tirgū konkurence netiek izkropļota, ir būtiskas intereses ne tikai pašam prasītājam un tā konkurentiem, bet arī trešajām personām, tādēļ ka tiek skarts liels skaits cilvēku un finansiālas intereses (spriedums, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* /Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 186. punkts).

41 Šajā lietā jānorāda, ka lēmumā C(2006) 4180 Komisija konstatēja, ka prasītāja ir piedalījusies LESD 101. panta vienotā, kompleksā un turpinātā pārkāpumā no 2003. gada 25. jūnija līdz 2004. gada 1. aprīlim. Pēc tam ar šo lēmumu Komisija piemēroja naudas sodu EUR 100,80 miljonu apmērā prasītājai, solidāri ar *Acquatis* un *Simplex* – EUR 55,15 miljonu apmērā, tādēļ ka tā bija viena saimnieciskās darbības vienība ar šīm divām sabiedrībām.

42 No tā izriet, ka lieta T-385/06 bija patiešām nozīmīga prasītājai.

Par lietas T-385/06 sarežģītību

43 Pirmkārt, ir svarīgi uzsvērt, ka prasītājas celtajā prasībā lietā T-385/06 tika lūgts veikt detalizētu pārbaudi par faktiem un daudziem juridiskajiem jautājumiem.

44 Šajā sakarā vispirms jāprecizē, ka lēmumā C(2006) 4180 Komisija bija konstatējusi, ka apmēram trīsdesmit sabiedrības, kuras piederēja vienpadsmit grupām, bija piedalījušās LESD 101. panta vienotā, kompleksā un turpinātā pārkāpumā, un no 1994. gada 1. janvāra – arī Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) nolīguma 53. panta pārkāpumā, vara un vara sakausējumu savienotājelementu tirgū piedaloties vairākās aizliegtās vienošanās un saskaņotās darbībās, ko veidoja cenu nofiksēšana, cenu sarakstu izveidošana, vienošanās par atlaidēm un cenu paaugstināšanas mehānismu noteikšana, valsts tirgu un klientu sadale un apmainīšanās ar citu komercinformāciju. Turklāt Komisija piemēroja prasītājai naudas sodu par iesaistīšanos šajā pārkāpumā no 2003. gada 25. jūnija līdz 2004. gada 1. aprīlim.

45 Tālāk, iesniedzot prasības pieteikumu, prasītāja pavadvēstulē norādīja attaisnojumu šī prasības pieteikuma garumam, tostarp faktu, ka Komisijai vajadzēja 220 lappuses lēmumā, ar kuru tika uzlikts naudas sods, lai aprakstītu un izanalizētu visus sarežģītos faktus. Šai pat vēstulē prasītāja paskaidroja, ka pretēji vairākumam lietu konkurences jomā, kas tika uzsāktas šai pašā periodā, tā apstrīd visus lēmuma C(2006) 4180 aspektus.

46 Turklāt prasības pieteikuma pielikumos bija vairāk nekā 750 lappušu, no kurām 220 lappusēs tika citēts lēmums C(2006) 4180. Savukārt Komisija sava iebildumu raksta pielikumā pievienoja 120 lappuses. Replikas pielikumos bija vairāk nekā 160 lappušu.

47 Visbeidzot, lietā T-385/06 prasītāja izvirzīja piecus pamatus. Pirmais pamats bija par to, ka prasītājai kā mātesuzņēmumam esot prettiesiski uzlikta atbildība par pārkāpumu. Otrais pamats bija par LESD 101. panta pārkāpuma neesamību. Trešais pamats bija par dalības neesamību vienotā, kompleksā un turpinātā pārkāpumā. Ceturtais pamats bija par Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 2. punkta pārkāpumu un Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTKL] 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9,

3. lpp.), pārkāpumu. Piektais pamats bija par labas pārvaldības principa pārkāpumu un Regulas Nr. 1/2003 2. panta pārkāpumu, jo Komisija esot pārkāpusi pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu.

48 Tādējādi lietā T-385/06 celtajā prasībā tika lūgts veikt padziļinātu pārbaudi par sarežģītiem un daudzskaitlīgiem faktiem, kuri daļēji norisinājās pirms pārkāpuma izdarīšanas perioda, kas tika norādīts attiecībā uz prasītāju lēmumā C(2006) 4180. Turklāt vairākos šajā lietā norādītajos pamatos bija izvirzīti delikāti juridiski jautājumi, kas tostarp bija saistīti ar vienota, kompleksa un turpināta pārkāpuma jēdzienu.

49 Otrkārt, jāuzsver, ka, ņemot vērā lietā T-385/06 formulētos lūgumus un izvirzītos pamatus, šai lietai ir saikne ar deviņām citām prasībām, kuras 2006. gada decembrī tika celtas pret lēmumu C(2006) 4180 vairākās tiesvedības valodās.

50 Lietā T-385/06 un lietā, kurā taisīts 2011. gada 24. marta spriedums *IMI* u.c./Komisija (T-378/06, nav publicēts, EU:T:2011:109), *Acquatis* un *Simplex* lūdza atcelt lēmuma C(2006) 4180 2. panta b) punkta 2. apakšpunktu, kurā tām tika solidāri piemērots naudas sods EUR 2,04 miljonu apmērā. Šis apstāklis lika Komisijai izvirzīt iebildi par *lis pendens* katrā no šīm lietām. Vispārējā tiesa apmierināja iebildumu, un 2011. gada 24. marta spriedumā *IMI* u.c./Komisija (T-378/06, nav publicēts, EU:T:2011:109) prasība atcelt lēmuma C(2006) 4180 2. panta b) punkta 2. apakšpunktu tika atzīta par nepieņemamu. Savukārt lēmuma C(2006) 4180 2. panta b) punkta 2. apakšpunktu Vispārējā tiesa atcēla ar 2011. gada 24. marta spriedumu *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114).

51 Turklāt savā ceturtajā pamatā lietā T-385/06, kas bija par naudas soda apmēru, prasītāja norādīja uz kļūdu aprēķinā, kurai bija saikne ar prasību lietā, kurā tika taisīts 2011. gada 24. marta spriedums *IMI* u.c./Komisija (T-378/06, nav publicēts, EU:T:2011:109). Prasītāja pārmeta Komisijai, ka tā divas reizes ņēmusi vērā pārkāpuma ļoti smago raksturu attiecībā uz *Acquatis* un attiecībā uz *Simplex*, kā tas izrietot no lēmuma C(2006) 4180 2. panta a) un b) punkta.

52 Turklāt joprojām sava ceturtā pamata ietvaros par naudas soda apmēru prasītāja norāda, ka esot pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz atbilstošā ģeogrāfiskā tirgus dimensiju noteikšanu, pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips un pienākums sniegt pamatojumu, klasificējot aizliegtās vienošanās dalībniekus trijās kategorijās, balstoties uz tiem attiecīgi piederošām tirgus daļām, un pārkāpts samērīguma princips, novērtējot [prasītājai] piederošās tirgus daļas. Tātad šie jautājumi ir ļoti cieši saistīti ar citu lēmuma C(2006) 4180 adresātu situāciju tirgū un tādējādi ar deviņām citām prasībām, kas celtas pret šo lēmumu. Turklāt procesa organizatoriskā pasākuma ietvaros, kas tika pieņemts lietā T-385/06 un saistīts ar prasītājas ceturtajā pamatā norādīto argumentāciju, Komisijai 2009. gada novembrī tika lūgts iesniegt nekonfidenciālu tabulas versiju, kura bija lēmuma C(2006) 4180 pielikumā, kā arī datus, uz kuriem tā pamatojusies, veidojot šo tabulu.

53 Visbeidzot, savā piektajā pamatā prasītāja norāda, ka Komisija esot bijusi neobjektīva un tai trūcis neatkarības, kā arī uz pierādījuma pienākuma pāreju attiecībā uz iecietības pieteikuma iesniedzēju paziņojumiem.

54 Tādējādi lietas T-385/06 izskatīšana bija zināmā mērā sarežģīta, jo tajā bija jāveic paralēla deviņu citu vairākās tiesvedības valodās pret lēmumu C(2006) 4180 celto prasību pārbaude.

55 No tā izriet, ka lieta T-385/06 bija diezgan sarežģīta, ņemot vērā šajā lietā celtās prasības faktiskos un juridiskos apstākļus un lielo skaitu paralēlo prasību, kas tika celtas pret lēmumu C(2006) 4180.

Par lietas dalībnieku rīcību un procesuālo jautājumu rašanos lietā T-385/06

56 Pirmkārt jāuzsver, ka 2006. gada 14. decembrī prasītājas iesniegtajam prasības pieteikumam lietā T-385/06 bija 75 lappuses.

57 Taču Vispārējā tiesa lūdza prasītāju iesniegt saīsinātu sākotnējā prasības pieteikuma versiju tādēļ, ka tas pārsniedza lappušu skaitu, kas noteikts 2002. gada 14. marta Vispārējās tiesas Praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem (OV 2002, L 87, 48. lpp.; turpmāk tekstā – "Praktiskie norādījumi lietas dalībniekiem"), proti, 50 lappuses.

58 Tādējādi tikai 2007. gada 13. februārī prasītāja iesniedza sākotnējā prasības pieteikuma saīsināto versiju, un šī saīsinātā versija tika paziņota Komisijai. Turklāt šīs saīsinātās versijas pielikumā bija vēstule, kurā prasītāja precizēja, ka saīsinātās versijas lappušu skaits, proti, 65 lappuses, joprojām pārsniedz Praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem noteikto maksimālo 50 lappušu skaitu.

59 Otrkārt, attiecībā uz Komisijas rīcību ir jānorāda, ka pēc tam, kad tika noraidīts tās lūgums par termiņa pagarināšanu, šī iestāde 2007. gada 3. maijā iesniedza savu iebildumu rakstu, kuram bija 66 lappuses. Iebildumu raksta pavadvēstulē Komisija precizēja, ka šī raksta garums izriet no prasības pieteikuma garuma.

60 Tāpat jānorāda, ka ar 2007. gada 3. jūlija vēstuli Komisija lūdza Vispārējai tiesai pagarināt termiņu atbildes uz repliku iesniegšanai, kurš sākotnēji bija noteikts 2007. gada 10. augustā, līdz 2007. gada 28. septembrim. Šis lūgums tika pamatots ar šādiem iemesliem. Pirmkārt, Komisija atgādināja, ka lieta T-385/06 ir viena no desmit prasībām, kas celtas pret lēmumu C(2006) 4180 trijās dažādās valodās, un tai ir nepieciešams veikt koordinēšanas darbu. Otrkārt, piecās no desmit izskatāmajām lietām prasītāji lūdza un saņēma replikas iesniegšanas termiņa pagarinājumu, kam bija divējādas sekas: vispirms, 2007. gada 3. jūlijā Komisijai bija nosūtītas tikai piecas replikas, un atbildes uz repliku iesniegšanas termiņš lietās, kurās tas tika pagarināts, beidzās 2007. gada augustā vai septembrī. Treškārt, Komisija norādīja, ka ir jāsaskaņo tās atbildes uz replikām. Ceturtkārt, Komisija uzsvēra, ka Vispārējā tiesa jau bija piešķīrusi termiņa pagarinājumu četrās saistītās lietās.

61 Tādējādi ar 2007. gada 10. jūlija vēstuli Vispārējās tiesas kancelejas vadītājs informēja lietas dalībniekus, ka ar palātas priekšsēdētāja lēmumu termiņš atbildes uz repliku iesniegšanai ir pagarināts līdz 2007. gada 28. septembrim. Pēc tam Komisija 2007. gada 27. septembrī iesniedza atbildi uz repliku tiesvedības valodā. Pavadvēstulē Komisija precizēja, ka atbildes uz repliku lappušu skaits nedaudz pārsniedz Praktiskajos norādījumos lietas dalībniekiem noteikto, un tas ir galvenokārt atkarīgs no replikas garuma un neprecizitātēm, kas tajā pieļautas.

62 No tā izriet, ka lietā T-385/06 lietas dalībnieku rīcība ir bijusi viens no tiesvedības vispārējo garumu veicinošiem elementiem.

Par iespējamo nepamatotas bezdarbības perioda esamību lietā T-385/06

63 Pirmkārt jānorāda, ka lietā T-385/06 2 gadi un 1 mēnesis jeb 25 mēneši pagāja no tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanas, kad 2007. gada 27. septembrī Komisija iesniedza atbildi uz repliku, līdz mutvārdu daļas sākumam 2009. gada 28. oktobrī.

64 Šajā periodā tā tostarp veica lietas dalībnieku argumentu kopsavilkumu, lietas nodošanu tiesai, strīdu faktisko un juridisko apstākļu kopsavilkumu un tiesvedības mutvārdu daļas sagatavošanu.

65 Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka lieta T-385/06 attiecās uz prasību, kas celta pret Komisijas lēmumu par LESD 101. panta piemērošanas procedūru.

66 Prasība, kas attiecas uz Komisijas veikto konkurences tiesību piemērošanu, kāda ir lietā T-385/06 celtā prasība, ir salīdzinoši sarežģītāka nekā prasības cita veida lietās, it īpaši ņemot vērā apstrīdētā lēmuma garumu, lietas materiālu apjomīgumu un nepieciešamību veikt detalizētu novērtējumu par daudziem sarežģītiem faktiem, kas bieži vien ir izkaisīti laikā un telpā.

67 Tādējādi 15 mēnešu ilgums starp tiesvedības rakstveida daļas beigām un tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanu principā ir atbilstošs laiks, lai izskatītu lietas, kas attiecas uz konkurences tiesību piemērošanu, kāda ir lieta T-385/06.

68 Turklāt ir jāņem vērā apstāklis, ka pret lēmumu C(2006) 4180 tika celtas vairākas prasības.

69 Faktiski pret vienu un to pašu Komisijas pieņemto lēmumu par Savienības konkurences tiesību piemērošanu celtās prasības principā būtu jāizskata paralēli arī tad, ja šīs prasības netiek apvienotas. Šādu paralēlu izskatīšanu tostarp attaisno minēto prasību sarežģītība, kā arī nepieciešamība nodrošināt to saskaņotu analīzi un tajās sniedzamo atbilžu saskaņošana.

70 Līdz ar to lietu paralēla izskatīšana var attaisnot to, ka par vienu mēnesi katrā saistītajā papildu lietā pagarinās laiks, kurš paiet no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam.

71 Šajā lietā pret lēmumu C(2006) 4180 tika celtas desmit prasības trijās dažādās tiesvedības valodās.

72 Šādos apstākļos deviņu citu lietu saistībā ar prasībām, kas celtas pret lēmumu C(2006) 4180, izskatīšana attaisno tiesvedības lietā T-385/06 pagarināšanos par 9 mēnešiem.

73 Līdz ar to jākonstatē, ka 24 mēnešu (15 plus 9 mēneši) ilgums no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam principā bija atbilstošs lietas T-385/06 izskatīšanai.

74 Visbeidzot jānorāda, kā tas izriet no šī sprieduma 43.–48. punkta, ka lietā T-385/06 celtajā prasībā tika apstrīdēti visi lēmuma C(2006) 4180 aspekti, kas attiecās uz prasītāju, un tika uzdoti sarežģīti faktu un tiesību jautājumi, kuri bija pilnībā jāizanalizē pirms tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanas. Turklāt lietas dalībnieku iesniegtie apsvērumi bija īpaši gari un tiem bija apjomīgi pielikumi, kuri bija padziļināti jāizanalizē un jāpārbauda pirms tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanas, lai tostarp novērtētu to pierādījuma spēku un pilnībā izgaismotu lietas faktus. Turklāt, kā tas izriet no šī sprieduma 49.–54. punkta, pastāvēja savstarpēja saikne starp lietu T-385/06 un deviņām citam prasībām, kuras celtas pret šo lēmumu vairākās atšķirīgās tiesvedības valodās. Turklāt Komisijai bija nepieciešams salīdzinoši ilgs laiks, lai iesniegtu atbildes uz repliku versiju Eiropas Savienības Tiesas darba valodā.

75 Tādējādi šie objektīvie apstākļi ļauj pamatot to, ka lietā T-385/06 vismaz par vienu mēnesi tika pagarināts laiks no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam.

76 Līdz ar to jāuzskata, ka 25 mēneši, kas lietā T-385/06 pagāja no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam, neatspoguļo nekādu nepamatotas bezdarbības periodu šīs lietas izskatīšanā.

77 Otrkārt, prasītāja neatsaucas uz to, ka sprieduma taisīšanas termiņš būtu bijis nepamatoti ilgs, pirmkārt, laikā no prasības pieteikuma iesniegšanas līdz atbildes uz repliku iesniegšanai un, otrkārt, no tiesvedības mutvārdu daļas sākuma līdz 2011. gada 24. marta sprieduma *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) pasludināšanai.

78 Katrā ziņā jāuzsver, pirmkārt, ka laiks, kas pagāja no prasības pieteikuma iesniegšanas līdz atbildes uz repliku iesniegšanai, ir pamatots ar lietas dalībnieku rīcību, kā arī ar lietas T-385/06 sarežģītību. Otrkārt, laiks, kas pagāja no tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanas līdz 2011. gada 24. marta sprieduma *Aalberts Industries* u.c./Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) pasludināšanai, ir izskaidrojams arī ar šīs lietas faktisko un juridisko apstākļu sarežģītību.

79 No tā izriet, ka tiesvedības lietā T-385/06 kopējais ilgums ir attaisnojams, ņemot vērā šīs lietas konkrētos apstākļus un it īpaši tās faktisko un juridisko apstākļu sarežģītību, lietas dalībnieku rīcību un neizskaidrojamas bezdarbības perioda neesamību katrā šīs lietas tiesvedības posmā.

80 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jānoraida Pamattiesību hartas 47. panta otrās daļas pārkāpuma esamība lietā T-385/06 un, precīzāk, tas, ka šajā lietā būtu pārkāpts sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš.

81 Taču saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja viens no Savienības ārpuslīgumiskās atbildības nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir pilnībā noraidāma un šīs atbildības pārējie nosacījumi nav jāpārbauda (spriedums, 1999. gada 14. oktobris, *Atlanta*/Eiropas Kopiena, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 1994. gada 15. septembris, *KYDEP*/Padome un Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, 81. punkts).

82 Tādēļ šī prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

83 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

84 2015. gada 13. februāra rīkojumā *Aalberts Industries*/Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2015:107) Eiropas Savienības Tiesas izvirzītā iebilde par nepieņemamību tika noraidīta un lēmuma pieņemšana par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana tika atlikta. Līdz ar to Savienībai, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, ir jāpiespriež segt savus un atlīdzināt prasītājas tiesāšanās izdevumus saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, attiecībā uz kuru tika pieņemts 2015. gada 13. februāra rīkojums *Aalberts Industries*/Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2015:107).

85 Savukārt, tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs attiecībā uz visiem prasījumiem pēc būtības, tai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Savienības, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

86 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Tādējādi ir jālemj, ka Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Eiropas Savienība, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, sedz savus un atlīdzina *Aalberts Industries NV* tiesāšanās izdevumus saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, attiecībā uz kuru tika pieņemts 2015. gada 13. februāra rīkojums *Aalberts Industries*/**Eiropas Savienība (T-725/14, nav publicēts, EU:T:2015:107);**

3) *Aalberts Industries* sedz savus, kā arī atlīdzina Savienības, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, tiesāšanās izdevumus saistībā ar prasību, par kuru ir pasludināts šis spriedums;

4) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 1. februārī.

[Paraksti]